

Žodžių, žodžių junginių trumpinimai ir pavadinimų santrumpos

Parengė Albinas Masaitis

„Versmės“ leidykla, Vilnius, 2002 04 08

Patikslinta ir papildyta 2010 05 10

I. Pagrindinės žodžių trumpinimo taisyklės

Žodžiai trumpinami ne bet kaip, o pagal nustatytas taisykles. Pagrindinės yra šios žodžių trumpinimo taisyklės.

1. Rašomas pirmasis žodžio skiemuo ir po jo einanti antrojo skiemens priebalsė (ar priebalsės) iki balsės, pvz.: adv. – advokatas, agr. – agronomas, akt. – aktorius, al. – alėja, ež. – ežeras, moksl. – mokslininkas.

Vengiant to pačio sutrumpinimo kitos reikšmės žodžiui, rašomi **du žodžio skiemenys ir trečiojo skiemens priebalsė (ar priebalsės) iki balsės, pvz.: dirig. – dirigentas (nes dir. – direktorius), mokyt. – mokytojas (nes mok. – mokinsys), pavad. – pavaduotojas (nes pav. – paveikslas, pavietas), vyresn. vyresnysis (nes vyr. – vyriausias, vyriausiasis). Kai kuriems tarptautiniams žodžiams sutrumpinti rašomi net trys pirmieji skiemenys ir ketvirtojo priebalsė (priebalsės) iki balsės, pvz.: archeol. – archeologija, choreogr. – choreografija.**

2. Rašoma viena ar kelios pirmosios (kartais ir ne iš eilės einančios) žodžio priebalsės, pvz.: g. – gatvė, p. – puslapis, bt. – butas, dr. daktaras, kpt. – kapitonas, pvz. – pavyzdžiui, mst. – miestas, mstl. – miestelis.

Vienas kitas žodis trumpinamas **pirmąja balse, pvz.: a. – aikštė, e. – era, ū. – ūkis (sutrumpinime ž. ū. – žemės ūkis).**

Po lietuviškų sutrumpinimų, padarytų nurodytais būdais, dedamas taškas. Tokiu būdu padaryti tarptautiniai sutrumpinimai vartojami be taško, pvz.: **min** – minutė, **km** – kilometras, **cm** – centimetras, **a** – aras, **l, L** – litras.

3. Rašoma pirmoji žodžio raidė ir po brūkšnelio paskutinis skiemuo, pvz.: b-vė – bendrovė, b-ka – biblioteka, v-ba – valdyba, m-kla – mokykla, s-ga – sąjunga, m-ja – ministerija, a-ja – akademija. Po šių žodžio galą turinčių sutrumpinimų taškas nededamas.

Taip trumpinami įstaigų ir organizacijų pavadinimai, kurie baigiasi balse. Bet pasitaiko tokiu būdu sutrumpintų šio tipo pavadinimų ir turinčių gale priebalsę (s), pvz.: **k-tas** – komitetas, **i-tas** – institutas, **u-tas** – universitetas. Taip trumpinti

neskatinama, nes apskritai šis trumpinimo būdas mažai naudojamas ir iš vartosenos traukiasi. Geriau rašyti **gimn.** – gimnazija (ne **g-ja**), **saviv.** – savivaldybė (ne **s-bė**), **inst.** – institutas (ne **i-tas**), **akad.** – akademija (ne **a-ja** ar **ak-ja** (deja, jau ir taip rašoma), **fak.** – fakultetas (ne **f-tas**).

4. Trumpinant žodžių grupes bei junginius, kiekvienas žodis trumpinamas ir po kiekvieno pirmaisiais dviem būdais sutrumpinto žodžio dedamas taškas, pvz. **š. m.** – šių metų, **t. y.** – tai yra, **m. m.** – mokslo metai, **l. e. p.** – laikinai einantis pareigas, **pr. m. e.** – prieš mūsų erą, **pr. Kr.** – prieš Kristų.

Pastaba. Žodžių junginių sutrumpinimų **negalima** rašyti su pasvirusiu brūkšniu, turi būti **š. m.**, ne **š/m** (šių metų), **p. d.**, ne **p/d** (pašto dėžutė). Pasvirusiu brūkšniu žymimas dviejų žodžių santykis, pvz.: **m/sek.** (metrų per sekundę), **cnt/ha** (centnerių iš hektaro), arba du lygiaverčiai dalykai, pvz.: **tel./faks.** (telefonas ir faksas), **130/80** (arterinio kraujospūdžio dydžiai, kuriuos reikia tarti „šimtas trisdešimt ir aštuoniasdešimt).

5. Specialiojoje literatūroje vartojama ir kitaip sudarytų sutrumpinimų. Tada jie pateikiami straipsnio (ar leidinio) gale arba paaiškinami tekste.

II. Pavadinimų raidinių santrumpų sudarymas

Dažnai keliažodžiai valstybių, organizacijų, įstaigų ir kitokie pavadinimai yra trumpinami. Sudaromos vadinamosios **santrumpos**. Ir jos sudaromos ne bet kaip, bet pagal vartosenoje išgalėjusią ir kalbininkų patvirtintą taisyklę. Ši taisyklė skamba taip: „**Keliažodžiai pavadinimai, tiek tikriniai, tiek bendriniai, trumpinami visus savarankiškus žodžius žymint pirmosiomis didžiosiomis raidėmis; tarnybiniai žodžiai praleidžiami**, pvz.: SNO, JT (Jungtinės Tautos), JAV, LDK (Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė), LPS (Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis), KAD (Krašto apsaugos departamentas), MA (Mokslų akademija). **Taškas nerašomas nei po raidžių, nei santrumpos gale**“ (Žr. *Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba, 2-asis pataisytas fotografuotinis leidimas*, Vilnius, 1992. Šis leidinys Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 58 pripažintas norminiu.)

Kada cituojamas ar minimas šaltinis yra **Lietuvos ypatingajame archyve** ar **Kauno apskrities archyve**, tai pakartotinai minėdami šių įstaigų pavadinimus, rašome pagal taisyklę sudarytas nesudėtingas ir gana aiškias jų santrumpas: **LYA**,

KAA. Bet jei cituojamas ar minimas šaltinis yra **Lietuvos muzikos akademijos Muzikologijos instituto Etnomuzikologijos skyriaus tautosakos archyve**, tai oficialaus šio archyvo pavadinimo santrumpa, padaryta pagal nurodytą taisyklę, bus labai ilga, gremėzdiška **LMAMIESTA**. Būtina santrumpą trumpinti. Tai daryti galima, nes tai nėra oficialaus įstaigos pavadinimo, bet jos skyriaus padalinio pavadinimo santrumpa. Tik trumpinant negalima išmesti žodžio, nurodančio konkrečią šaltinio buvimo vietą. Toks žodis šiame pavadinime yra **archyvas (A)**. Pažymimųjų žodžių, kurie aiškina, kieno tas archyvas, kam jis priklauso ar kam pavaldus, galima mažinti, paliekant jų tik tiek, kad pakaktų šį archyvą išskirti iš kitų. Tad galimi įvairūs šios santrumpos variantai, bet nė vienas iš jų nebus išsamus, kiekviename bus kas nors praleista, nenurodyta, tačiau visuose turi būti išlaikytas žodis **archyvas (A)** – šaltinio buvimo vieta. Autorius gali pasirinkti bet kurią iš šių santrumpų (ar susidaryti dar kitokią), bet, svarbiausia, kad ji straipsnyje ar knygoje visur būtų pavartota **ta pati** ir tekste paaiškinta pirmąkart parašius pilną įstaigos pavadinimą (skliausteliuose po žodžio **toliau**).

Painu sudarinėti ir literatūros kūrinių pavadinimų santrumpas, kada kūrinio pavadinimas ilgas, sakinio formos. Tai būdinga senajai literatūrai, rašytiniams istorijos šaltiniams. Čia būtina žinoti, kad kūrinių pavadinimų santrumpose turi atsispindėti kūrinio autorius (jei jis yra) arba redaktorius, sudarytojas ir kūrinio pavadinimas, pvz.: **MK** (Mažvydo Katekizmas), **ŠLI** (Šapokos Lietuvos istorija). Autoriaus (redaktoriaus, sudarytojo) rašoma pirmoji pavardės raidė, o kūrinio – nusistovėjusi ar pirmą kartą sudaryta santrumpa. Paprastai tokia santrumpa padaroma trumpinant kūrinio pavadinimą. Taip iš gana ilgo M. Mažvydo kūrinio pavadinimo teliko tik pirmasis žodis **Katekizmas (K)**. Panašiai ir A. Juškos „Svodbinė rėda Veluonyčiu lietuviu, surašyta pas Antaną Juškevičę 1870 metuose“ pasidarė **Svodbinė rėda**, kurios raidinė santrumpa **SR**. Bet atsižvelgiant į reikalavimą nurodyti autorių, prieš kūrinio pavadinimo santrumpą **SR** prirašoma autoriaus pavardės pirmoji raidė **J** ir gaunama pakankamai informatyvi ir patogi santrumpa **JSR** (Juškos Svodbinė rėda). Santrumpa **SR**, be autoriaus nuorodos **J**, netiksli ir nevertotina. Tokiu būdu sudaryta ir santrumpa **JLD** – „Lietuviškos dainos. Užrašytos Antano Juškos ir išleistos Jono Juškos“.

Pastaba. Kartais atskiromis didžiosiomis raidėmis pažymimi sudurtinio ar priešdėlinio žodžio dėmenys, pvz.: **HE** (hidroelektrinė), **HAE** (hidroakumuliatorinė

elektrinė), **UTB** (ultratrumposios bangos), **SDP** (socialdemokratų partija), **LTV** (Lietuvos televizija), **TBA** (tarpbibliotekinis abonementas), arba žodis sutrumpinamas dviem didžiosiomis raidėmis, pvz.: **LST** (Lietuvos standartas). Toks santrumpų sudarymo variantas taip pat aptartas minėtame Kalbos komisijos aprobuotame leidinyje (žr. p. 73–74). Jis papildo pagrindinę taisyklę, praplečia jos galimybes aiškesnėms santrumpoms sudaryti. Pavyzdžiui, sudarant vietos mokyklų archyvų pavadinimų santrumpas, be įprastinių bendrųjų santrumpų **VMA** (vidurinės mokyklos archyvas), **GA** (gimnazijos archyvas), galimos ir santrumpos **PGA** (progimnazijos archyvas), **PTA** (politechnikumo archyvas). Panašiai galima sudarinėti ir daugelio kitokių įstaigų pavadinimų, kuriuose yra neaiškiškos nelietuviškos semantikos sudurtinių bei priešdėlinių žodžių, santrumpas.

Žodžio sutrumpinimo ar raidinės santrumpos tinkamumą ir patogumą lemia ne tik taisyklės žinojimas, bet ir gebėjimas kūrybiškai ją taikyti praktikoje.

III. Žodžių ir žodžių junginių sutrumpinimų (trumpinių) sąrašas

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
A		
abėcėlinis	abėc.	
abiturientas	abit.	Tik prie pavardės
absolūtus	abs.	
absolventas	absolv.	Tik prie pavardės
abstraktus	abstr.	
adaptacija	adapt.	Tik prie pavardės
adaptuotas	adapt.	
adjutantas	adjut.	Tik prie pavardės
administracinis	admin.	
administratorius	administr.	Tik prie pavardės
admirolas	adm.	Tik prie pavardės
advokatas	adv.	Tik prie pavardės
advokatūra	adv.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
afrikiečių	afr.	
agentūra	agent.	Tik prie pavadinimo
agentūrinis	agent.	
agitacinis	agit.	
agitatorius	agit.	Tik prie pavardės
agrarinis	agrar.	
agronomas	agr.	Tik prie pavardės
agronomija, agronominis	agr.	
aikštė	a.	Tik prie pavadinimo
airių	air.	
akademija	akad.	
akademikas	akad.	Tik prie pavardės
akademinis	akad.	
akcija	akc.	
akcinė bendrovė	AB	Tik prie pavadinimo
akcininkas	akc.	Tik prie pavardės
akcinis	akc.	
akomponentas	akomp.	Tik natų apraše
aktorinis	aktor.	
aktorius	akt.	Tik prie pavardės
albanų	alb.	
alėja	al.	Tik prie pavadinimo
algebra	alg.	
almanachas	alm.	Tik prie pavadinimo
alžyriečių	alž.	
ambasadorius	ambasad.	Tik prie pavardės
ambulatorija	ambul.	Tik prie pavadinimo
ambulatorinis	ambul.	
amerikiečių	amer.	
amžius	a.	Tik prie skaičių
amžius	amž.	Nurodant metų skaičių
analizinis	an.	
analogija	anal.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
analoginis, analogiškas	anal.	
anglų	angl.	
ankstesnis, ankstyvesnis	ankst.	
anotacija	anot.	
antologija	antol.	Tik prie pavadinimo
ansamblis	ans.	Tik prie pavadinimo
antraštė	antr.	
antraštinis puslapis	antr. p.	
anspaudas	ansp.	
antropologas	antrop.	Tik prie pavardės
antropologija, antropologinis	antrop.	
apybraiža	apybr.	Tik prie pavadinimo
apygarda	apyg.	Tik prie pavadinimo
apylinkė	apyl.	Tik prie pavadinimo
apipavidalinimas	apipav.	
apysaka	apys.	Tik prie pavadinimo
aplankas	apl.	
aplinkinis	aplink.	
aprašymas, aprašas	apr.	Tik prie pavadinimo
apsaugos	aps.	
apskritis	apskr.	Tik prie pavadinimo
apžvalgininkas	apžv.	Tik prie pavardės
apžvalginis	apžv.	
arabų	arab.	
aramėjų	aram.	
aranžavo, aranžuotas, aranžuotojas	aranž.	Tik prie pavardės
aras (žemės ploto vienetas)	a	Tik prie skaičiaus
archeologas	archeol.	Tik prie pavardės
archeologinis	archeol.	
architektas	archit.	Tik prie pavardės
architektūrinis	archit.	
architektūros	archit.	Tik mokslo laipsnio pavadinime

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
archyvas	arch.	Tik prie pavadinimo
archyvinis	archyv.	
argentiniečių	argent.	
arkivyskupas	arkivysk.	Tik prie asmenvardžio
armėnų	arm.	
artistas	art.	Tik prie pavardės
asirų	asir.	
asistentas	asist.	Tik prie pavardės
asmeninis	asm.	
asmenvardis	asmv.	Tik prie pavadinimo
asociacija	asoc.	Tik prie pavadinimo
aspirantas	asp.	Tik prie pavardės
astronomas	astr.	Tik prie pavardės
astronominis	astr.	
aštuonmetė (mokykla)	aštuonm.	Tik prie pavadinimo
ataskaitinis	atask.	
atitaisymas	atitais.	
atominė elektrinė	AE	Tik prie pavadinimo
atmosfera, atmosferinis	atm.	
atominis	atom.	
atsakingasis, atsakomasis	atsak.	
atskiras atspaudas	atsk. atsp.	
atskiras lapas	atsk. l.	
atspaudas	atsp.	
atspausdintas, atspaustas	atsp.	
audiovizualinis	audiov.	
aukcionas	aukc.	
auksinas	auks.	Tik prie skaičiaus
aukščiausiasis	aukč.	
aukštaičių	aukšt.	
aukštasis	aukšt.	
aukštesnis, aukštesnysis	aukštesn.	
aukštuma	a.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
autobiografija	autobiogr.	
autografas	autogr.	
autorius	aut.	Tik prie pavardės
autorinis	autor.	
australų	austal.	
autoreferatas	autoref.	
automatinis	autom.	
autonominis	autom.	
autorizuotas	autoriz.	
aviacija	av.	
azerbaidžaniečių, azerbaidžanų	azerb.	
azimutas	azim.	
B		
baigiamasis straipsnis	baig. str.	
bakalauras	bkl.	Tik prie pavardės
bala	b.	Tik prie pavadinimo
balandis (mėnuo)	bal.	Tik datoje
baltarusių	brus.	
bandomasis	band.	
batalionas	batal.	Tik prie pavadinimo
baudžiamasis	baudž.	
bažnyčia	bžn.	Tik prie pavadinimo
bažnytinis	bžn.	
bažnytinė slavų kalba	bžn. sl. k.	
bažnytkaimis	bžnk.	Tik prie pavadinimo
begarsis	begars.	
bendraautoris	bendraut.	
bendrasis	bendr.	
bendrija	b-ja	
bendrovė	b-vė	
bendruomenė	b-nė	
be kainos	b. k.	
be leidyklos	b. l.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
be metų	b. m.	
bendrinė kalba	bk.	
bibliografas	bibliogr.	Tik prie pavardės
bibliografija	bibliogr.	
biblioteka	b-ka	
bibliotekėlė	b-kėlė	
bibliotekininkas	bibliotek.	Tik prie pavardės
bibliotekinis	bibliotek.	
byla	b.	
biografas	biogr.	Tik prie pavardės
biografija	biogr.	
biologas	biol.	Tik prie pavardės
biologijos	biol.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
biologinis	biol.	
birželis (mėnuo)	birž.	Tik datoje
biudžetinis	biudž.	
biuletenis	biul.	Tik prie pavadinimo
botanikas	bot.	Tik prie pavardės
botanikos	bot.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
botaninis	bot.	
braižytojas	braiž.	Tik prie pavardės
branduolinis	brand.	
brazilų	braz.	
brėžinys	brėž.	
broliai	br.	Tik prie pavardės
brošiūra	broš.	Tik prie pavadinimo arba skaičiaus
buhalterinis	buh.	
buhalteris	buh.	Tik prie pavardės
buitinis	buit.	
bulgarų	bulg.	
butas	b., bt.	Tik prie skaičiaus
buvusi valstybė	buv. vlst.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
bus daugiau	b. d.	
buvęs, buvusysis	buv.	
C, Č		
centas	ct	Tik prie skaičiaus
centimetras	cm	Tik prie skaičiaus
centneris	cnt	Tik prie skaičiaus
centralizuotas	central.	
centrinis	centr.	
centrinė biblioteka	CB	Tik prie pavadinimo
cenzorius	cenz.	Tik prie pavardės
chemijos	chem.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
chemikas	chem.	Tik prie pavardės
cheminis	chem.	
chirurgas	chir.	Tik prie pavardės
chirurginis	chir.	
choreografas	choreogr.	Tik prie pavardės
choreografinis	choreogr.	
chrestomatija	chrest.	
cinkografija	cinkogr.	
civilinis	civ.	
čekoslovakų	čekosl.	
čekų	ček.	
čiukčių	čiukč.	
čiuvašų	čiuv.	
D		
dabartinis	dab.	
daiktavardis (kalbos dalis)	dkv.	
dailininkas	dail.	Tik prie pavardės
dainininkas	dain.	Tik prie pavardės
dagestaniečių	dag.	
daktaras (mokslų)	dr.	Tik prie pavardės ar mokslo laipsnio pavadinime
dalelytė (kalbos dalis)	dll.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
dalyvis (kalbos dalis)	dlv.	
dalinis antraštinis lapas	dal. antr. l.	
dalis	d.	Tik prie skaičiaus
danų	dan.	
darbuotojas	darbuot.	Tik prie pavardės
daugiaspalvis	dgspalv.	
daugiskaitinis (gram.)	dgs.	
dažniau, dažniausiai	dažn.	
dedikacija	dedik.	
defektinis, defektuotas	def.	
dekanas	dek.	Tik prie pavardės
dekoratyvinis	dekor.	
demobilizuotas	dem.	
demografinis	demogr.	
demokratas	demokr.	Tik prie pavardės
demokratinis	demokr.	
departamentas	depart.	Tik prie pavadinimo
deputatas	dep.	Tik prie pavardės
dėstytojas	dėst.	Tik prie pavardės
dešinysis, dešinė	dš.	
devynmetė (mokykla)	devynm.	Tik prie pavadinimo
diafilmas	diaf.	
diagrama	diagr.	
didžiausias	didž.	
diena	d.	Tik prie skaičiaus
dienraštis	dienr.	Tik prie pavadinimo
diferencinis	dif.	
dykuma	dyk.	Tik prie pavadinimo
dimisijos	dim.	Tik prie karinio laipsnio pavadinimo
diplomatas	dipl.	Tik prie pavardės
diplomatinis	dipl.	
diplomuotas	dipl.	
dirbtinis	dirbt.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
dirbtuvė	d-vė	Tik prie pavadinimo
direktorius	dir.	Tik prie pavardės
disertacija	disert.	
diskografija	diskogr.	
dispanseris	disp.	Tik prie pavadinimo
divizija	div.	Tik prie karinio junginio pavadinimo
divizijos generolas	div. gen.	Tik prie pavardės
docentas	doc.	Tik prie pavardės
dokumentas	dok.	Tik prie skaičiaus
dokumentinis	dok.	
doleris	dol.	Tik prie skaičiaus
draugas	drg.	Tik prie pavardės
draugija	d-ja	
duburys	dub.	Tik prie pavadinimo
duktė	d.	Tik po asmenvardžio
duomenys	duom.	
durpynas	drp.	Tik prie pavadinimo
dvaras	dv.	Tik prie pavadinimo
dvimėnesinės	dvimėn.	
dvisavaitinis	dvisav.	
E		
egiptiečių	egipt.	
egzaminas	egz.	
egzempliorius	egz.	
eilės numeris	eil. nr.	
eilėraštis	eil.	
eilutė	eil.	
eilinė numeracija	eil. num.	
einaš pareigas	e. p.	Tik prie pavardės
ekologas	ekol.	Tik prie pavardės
ekologinis	ekol.	
ekologija	ekol.	
ekonomikos	ekon.	Tik mokslo laipsnio pavadinime

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
ekonominis, ekonomiškasis	ekon.	
ekonomistas	ekon.	Tik prie pavardės
ekspedicinis	eksped.	
eksperimentas	eksperim.	
ekspozicija	ekspoz.	Tik prie pavadinimo
ekstraordinarinis	e. o.	Tik prie pareigybės pavadinimo
ekstraordinatorius	e. o.	Tik prie pavardės
elektrikas	elektr.	Tik prie pavardės
elektrinis	elektr.	
elektronika	elektr.	
emblema	embl.	
enciklopedija	encikl.	
enciklopedinis	encikl.	
energetikas	energ.	Tik prie pavardės
esperanto	esp.	
estradinis	estr.	
estu	est.	
etninė sritis	etn. sr.	Tik prie pavadinimo
euras	EUR	Tik prie skaičiaus
evangelikai	evang.	
evangelikai liuteronai	evang. liut.	
evangelikai reformatai	evang. ref.	
ežeras	ež.	Tik prie pavadinimo
F		
fabrikas	f-kas	
faksas, faksimilė	faks.	
faksimilinis leidinys	faks. leid.	
fakultatyvinis	fakult.	
fakultetas	fak.	Tik prie pavadinimo
farmacija	farm.	
farmacijos	farm.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
farmacininkas	farm.	Tik prie pavardės
federacija	f-ja	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
federacinis	feder.	
federalinis	feder.	
felčeris	felč.	Tik prie pavardės
feodas	feod.	Tik prie pavardės
feodalinis	feod.	
feodalinis	feod.	
filialas	fil.	Tik prie pavadinimo
filharmonija	filharm.	
filmografija	filmogr.	
filologas	filol.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
filologinis	filol.	
filosofas	filos.	Tik prie pavardės
filosofijos	filos.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
filosofinis	filos.	
finalinis	final.	
finansinis	fin.	
fizikos	fiz.	Tik prie pavardės
fizikinis	fizik.	
fizikos	fiz.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
fiziologas	fiziol.	Tik prie pavardės
fiziologinis	fiziol.	
fiziologija	fiziol.	
flamandų	flam.	
fondas, forma	f.	
fonograma	fonogr.	
fortepijonas	fort.	
fotografas	fotogr.	Tik prie pavardės
fotografija	fotogr.	
fotografuotinis leidinys	fotogr. leid.	
fotokopija	fotokop.	
fotomenininkas	fotomen.	Tik prie pavardės
fototipija	fototip.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
fragmentas	fragm.	
frakcija	frakc.	Tik prie pavadinimo
frazeologija	frazeol.	
frazeologinis	frazeol.	
frontispisas	frontisp.	
futliaras	futl.	
G		
galininkas (gram.)	gln.	
gamybinis	gamyb.	
gamykla	g-kla	
gamyklinis	gamykl.	
gatvė	g.	Tik prie pavadinimo
gegužė (mėnuo)	geg.	Tik datoje
gelžbetoninis	gelžb.	
geležinkelio stotis	glžk. st.	Tik prie pavadinimo
geležinkelis	glžk.	
generalgubernatorius	generalgub.	Tik prie pavardės
generalinis	gen.	
generolas	gen.	Tik prie pavardės
geochemikas	geochem.	Tik prie pavardės
geocheminis	geochem.	
geofizikas	geofiz.	Tik prie pavardės
geofizinis	geofiz.	
geografas	geogr.	Tik prie pavardės
geografijos	geogr.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
geografinė sritis	geogr. sr.	Tik prie pavadinimo
geografinis	geogr.	
geodezija	geod.	
geodezininkas	geod.	Tik prie pavardės
geodezinis	geod.	
geologas	geol.	Tik prie pavardės
geologijos	geol.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
geologinis	geol.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
geometrinis	geom.	
geotechnikas	geotechn.	Tik prie pavardės
geotechninis	geotechn.	
geomorfologija	geomorf.	
geomorfologinis	geomorf.	
germanų	germ.	
gydytojas	gydyt.	Tik prie pavardės
gimęs	gim.	Tik prie datos
gimnazija	gimn.	Tik prie pavadinimo
girininkas	girin.	Tik prie pavardės
gyvenamasis	gyv.	
gyvenantis	gyv.	
gyvenvietė	gyv.	Tik prie pavadinimo
grafikas	graf.	
grafinis	graf.	
grafas	graf.	Tik prie pavardės
gramas	g	Tik prie skaičiaus
gramatika	gram.	
gramatinis	gram.	
graveris	grav.	Tik prie pavardės
graviūra	grav.	
gretimas	gret.	
gretutinis	gretut.	
gruodis (mėnuo)	gruodis	Dviskiemeniai mėn. pav. netrumpinami
gruzinų	gruz.	
grožinis	grož.	
gubernatorius	gub.	Tik prie pavardės
gubernija	gub.	Tik prie pavadinimo
gvardijos	gv.	Tik karinio laipsnio ar dalinio pavadinime
H		
habilitacija	habil.	
habilitacinis, habilituotas	habil.	
habilituotas daktaras	habil. dr.	Tik prie pavardės

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
harmonizacija, harmonizuotas, harmonizavo	harm.	Tik prie pavardės
hektografas, hektografuotas	hektogr.	Tik prie pavardės
helenistinis	hel.	
heliograviūra	heliograv.	
hetitų	het.	
hidrologas	hidrol.	Tik prie pavardės
hidrologinis	hidrol.	
hidrometeorologas	hidromet.	Tik prie pavardės
hidrometeorologinis	hidromet.	
hidrotechnikas	hidrotech.	Tik prie pavardės
hidrotechninis	hidrotech.	
hotentotų	hot.	
hibridas (gram.)	hibr.	
humanitarinis	humanit.	
humoras, humoreska	hum.	
humoristas	hum.	Tik prie pavardės
humanistas	human.	Tik prie pavardės
humanistinis	human.	
I, Į, Y		
ideologas	ideol.	Tik prie pavardės
ideografija	ideol.	
ideologinis	ideol.	
įdėtinis lapas	įd. l.	
įgaliotinis	įgal.	Tik prie įstaigos arba pareigų pavadinimo
įgaliotasis ambasadorius	įgal. ambasador.	Tik prie pavardės
įgaliuojimas	įgal.	
įklija	įkl.	
įkainis	įk.	
ikimokyklinis	ikimokykl.	
įlanka	įl.	Tik prie pavadinimo
iliustracija	iliustr.	
iliustruotojas	iliustr.	Tik prie pavardės

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
ilguma, ilgis	ilg.	
įmonė	įm., į-nė	Tik prie pavadinimo
imperatorius	imp.	Tik prie asmenvardžio
imperija, imperinis	imp.	
individas	indiv.	
individualus	indiv.	
indoeuropiečių	ide.	
indoneziečių	indonez.	
informacija, informacinis		
informatika	inf.	
įnagininkas (gram.)	įng.	
inicialas	inic.	
inscenizacija, inscenizavo	insc.	Tik prie pavardės
inspekcija	insp.	Tik prie pavadinimo
inspektorius	insp.	Tik prie pavardės
instancija	inst.	
institutas	inst.	
instrukcija	instr.	Tik prie pavadinimo
instrukcinis	instr.	
instruktorius	instr.	Tik prie pavardės
instrumentavo, instrumentuotė	instrum.	Tik prie pavardės
instrumentinis	instrum.	
internacionalinis	internac.	
intakas	int.	Tik prie pavadinimo
inventorius, inventorinis	inv.	Tik derinyje su „nr.“
inžinerinis	inž.	
inžinierius	inž.	Tik prie pavardės
ypatingasis	ypat.	
ir kiti	ir kt.	
ir panašiai	ir pan.	
it taip toliau	ir t. t.	
irakiečių	irak.	
iraniečių	iran.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
įrašas, įrišta	įr.	
islandų	isl.	
ispanų	isp.	
įstaiga	įst.	
įsteigtas	įst.	
istorija	ist.	
istorikas	ist.	Tik prie pavardės
istorijos	ist.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
istorinis	ist.	
istorinė gyvenvietė	ist. gyv.	Tik prie pavadinimo
istorinė sritis	ist. sr.	Tik prie pavadinimo
išdėstymas	išdėst.	
išleidimo metai	išleid. m.	
išleidimo vieta	išleid. v.	
iškreiptas (žodis)	iškr.	
išleistas	išl.	
išnaša	išn.	
išnykęs	išn.	
išplėstas, išplėstinis	išplėst.	
išspausdintas	išsp.	
ištaisytas	ištais.	
ištiktukas (kalbos dalis)	išt.	
ištrauka	ištr.	
išvėstas, išventintas	išv.	
italų	it.	
įteka	įt.	
įterpinys	įterp.	
įterptinis	įterpt.	
įvadinis straipsnis	įv. str.	
įvairi paginacija	įv. pag.	
įvairūs	įv.	
įvardis (kalbos dalis)	įv.	
izraeliečių	izr.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
ižanginis straipsnis	iž. str.	
J		
japonų	jap.	
jaunesnysis leitenantas	j. ltn.	Tik prie pavardės
jaustukas (kalbos dalis)	jst.	
jubiliejinis	jubil.	
jugoslavų	jugosl.	
junginys, jungiamasis	jung.	
jūra	j.	Tik prie pavadinimo
jūrininkas	jūr.	Tik prie pavardės
juridinis, juridiškai	jurid.	
juvelyras	juvel.	Tik prie pavardės
juvelyrika	juvel.	
juvelyrinis	juvel.	
K		
kabinetas	kab.	Tik prie pavadinimo
kaimas	k.	Tik prie pavadinimo
kaip antai	k. a.	
kalba	k.	Tik prie pavadinimo
kalbinis	kalb.	
kairysis, kairė	kr.	
kalbininkas	kalb.	Tik prie pavardės
kalbotyra	kalb.	
kalnagūbris	klnɡ.	Tik prie pavadinimo
kalnas	kln.	Tik prie pavadinimo
kalnelis	klnl.	Tik prie pavadinimo
kalva	klv.	Tik prie pavadinimo
kapinės	kp.	Tik prie pavadinimo
kapinynas	kpn.	Tik prie pavadinimo
kanadiečių	kanad.	
kanalas	kan.	Tik prie pavadinimo
kanauninkas	kan.	Tik prie pavardės
kanceliarinis	kanc.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
kancleris	kancl.	Tik prie pavardės
kandidatas	kand.	Tik prie pavardės
kapeika	kp	Tik prie skaičiaus
kapelionas	kapel.	Tik prie pavardės
kapitalistinis	kapit.	
kapitonas	kpt.	Tik prie pavardės
kardinolas	kard.	Tik prie pavardės
karininkas	karin.	Tik prie pavardės
karinis	kar.	
kariuomenė	kar.	
kartograma	kartogr.	
katalogas	katal.	
katedra	kat.	Tik prie pavadinimo
katekizmas	kat.	Tik prie pavadinimo
kaukaziečių	kaukaz.	
kazachų	kaz.	
ketvirtis	ketv.	Tik prie skaičiaus
kiekvienas	kiekv.	
kilmininkas (gram.)	klm.	
kilogramas	kg	Tik prie skaičiaus
kilometras	km	Tik prie skaičiaus
kilęs	kil.	
kinų	kin.	
kirčiavimas, kirčiuotė	kirč.	
kirgizų	kirg.	
kyšulys	kyš.	Tik prie pavadinimo
klasė	kl.	Tik prie skaičiaus
klebonas	kleb.	Tik prie pavardės
klierikas	klier.	Tik prie pavardės
knyga	kn.	Tik prie pavadinimo ar skaičiaus
knygos metrika	kn. metr.	
knyginis (žodis, posakis)	knyg.	
kolektyvinis	kolekt.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
komentaras	koment.	
komentatorius	koment.	Tik prie pavardės
komersantas	komers.	Tik prie pavardės
komisaras	kom.	Tik prie pavardės
komisariatas	kom.	Tik prie pavadinimo
komisija	k-ja	
komitetas	k-tas	
kompanija	komp.	Tik prie pavadinimo
komunistų	kom.	
kompensacija	kompens.	
kompleksinis	kompl.	
komplektas	kompl.	
kompozitorius	komp.	Tik prie pavardės
komunalinis	komunal.	
komercija, komercinis	komerc.	
koncentracija	konc.	
konferencija	konfr.	Tik prie pavadinimo
kongresas	kongr.	Tik prie pavadinimo
konsistorija	konsist.	Tik prie pavadinimo
konspektas	konsp.	
konspiracija, konspiracinis	konsp.	
konsultantas	konsult.	Tik prie pavardės
kontradmirolas	kontradm.	Tik prie pavardės
kooperacija, kooperacinis	koop.	
kopija	kop.	
korėjiečių	korėj.	
korespondentas	koresp.	Tik prie pavardės
korporacija	corp.	Tik prie pavadinimo
kortelė	kort.	
kosmonautas	kosm.	Tik prie pavardės
kosminis	kosm.	
kraštas (geogr. sr.)	kr.	Tik prie pavadinimo
kairė, kairysis	kr.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
kraštotyriminkas	kraštot.	Tik prie pavardės
kraštotyris	kraštot.	
kreipinys (gram.)	krp.	
kriptonimas	kript.	
kritikas	krit.	Tik prie pavardės
kritinis	krit.	
krūmai	krm.	Tik prie pavadinimo
ksilografija	ksilogr.	
kitas, kitkas, kiti	kt.	
kulinaras	kul.	Tik prie pavardės
kulinarija, kulinarinis	kul.	
kultūrinis	kultūr.	
kunigaikštis	kunig.	Tik prie asmenvardžio
kunigas	kun.	Tik prie pavardės
kursas (mok. įstaigoje)	k.	Tik prie skaičiaus
L		
laborantas	labor.	Tik prie pavardės
laboratorija	labor.	
laboratorinis	labor.	
laikiniai einąs pareigas	l. e. p.	Tik prie pavardės
laikinas, laikinasis	laik.	
laikraštis	laikr.	Tik prie pavadinimo
lakūnas	lak.	Tik prie pavardės
lapas (knygos)	l.	Tik prie skaičiaus arba pastabose
lapkritis (mėnuo)	lapkr.	Tik datoje
laipsnis	l.	
laukas	l.	Tik prie pavadinimo
latvių	lat.	
leidėjas	leid.	Tik prie įstaigos pavadinimo arba pavardės
leidykla	l-kl	
leidimas, leidinys	leid.	
leidybinis apskaitos lankas	leidyb. apsk. l.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
leidžiamas	leidž.	
leidimo metai	leid. m.	
leidimo vieta	leid. v.	
leitenantas	ltn.	Tik prie pavardės
lektorius	lekt.	Tik prie pavardės
lenkų	lenk.	
lentelė	lent.	
liaudies	liaud.	
licėjus	lic.	Tik prie pavadinimo
lietuvių	liet.	
ligoninė	lig.	Tik prie pavadinimo
ligonis	lig.	Tik prie pavardės
lyguma	lyg.	Tik prie pavadinimo
lygiagretus, lygiagrečiai, lygiagretainis	lygiagr.	
lingvistas	lingv.	Tik prie pavardės
lingvistinis	lingv.	
linksnis, linksniuotė	links.	
lyrinis	lyr.	
litas	Lt	Tik prie skaičiaus
literatūra	lit.	
literatūrinis	lit.	
literatas	lit.	Tik prie pavardės
litografija	litogr.	
litras	l	
liuteronų	liut.	
literatūrinė kalba	lk.	
logika, loginis	log.	
lotynų	lot.	
M		
magistrantas	magistr.	Tik prie pavardės
magistras	mag.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
magnatas	magn.	
magnetinis	magn.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
majoras	mjr.	Tik prie pavardės
maksimalus	maks.	
malajiečių	malaj.	
marginalija	marg.	
marokiečių	marok.	
maršalas	marš.	Tik prie pavardės
matematikas	mat.	Tik prie pavardės
matematikos	mat.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
matematinis	mat.	
mažybinis (žodis)	mžb.	
medicininis	med.	
medicinos	med.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
meksikiečių	meks.	
mechanikas	mech.	Tik prie pavardės
mechanika	mech.	
mechaninis	mech.	
mėnesinis	mėn.	
mėnuo	mėn.	
metai	m.	Tik po datos
meteorologas	meteorol.	Tik prie pavardės
meteorologinis	meteorol.	
metras	m	Tik prie skaičiaus
metraštis	metr.	Tik prie pavadinimo
metrologija	metr.	
magnetofonas, magnetinė juosta	mg.	
miestas	mst.	Tik prie pavadinimo
miestelis	mstl.	Tik prie pavadinimo
miesto dalis	mst. d.	Tik prie pavadinimo
mikrofotokopija	mfotokop.	Tik pastabose
mikrokopija	mkop.	Tik pastabose
mikrokorta	mkorta	Tik pastabose
miligramas	mg	Tik prie skaičiaus

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrupinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
milijardas	mlrd.	Tik prie skaičiaus
milijonas	mln.	Tik prie skaičiaus
milimetras	mm	Tik prie skaičiaus
mineralogijos	mineral.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
mineraloginis	mineral.	
miniatiūrinis	miniat.	
ministerija	m-ja	
ministras	min.	Tik prie pavardės
minutė	min.	Tik prie skaičiaus
miręs	m.	Tik prieš datą
misionierius	msn.	Tik prie pavardės
miškas	mšk.	Tik prie pavadinimo
miškelis	mškl.	Tik prie pavadinimo
miškų masyvas	mšk. m.	Tik prie pavadinimo
miškininkas	mišk.	Tik prie pavardės
mitinis, mitiškas	mit.	
mitologija, mitologinis, mitologiškas	mitol.	
mokykla	m-kla	
mokyklinis	mokykl.	
mokinys	mok.	Tik prie pavardės arba skaičiaus
mokytojas	mokyt.	Tik prie pavardės
mokslas	m.	Tik prie mokslo pavadinimo
moksleivis	moksl.	Tik prie pavardės, skaičiaus
mokslo metai	m. m.	Tik prie datos
mokslų daktaras	m. dr.	Tik prie pavardės
mokslų kandidatas	m. kand.	Tik prie pavardės
modalinis (žodis)	modal.	
moldavų	mold.	
mongolų	mong.	
monografija	monogr.	Tik prie pavadinimo
monsinjoras	mons.	Tik prie pavardės

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
morfologija, morfologinis	morf.	
muitininkas	muit.	Tik prie pavardės
mūsų era	m. e.	
muziejus	muziej.	Tik prie pavadinimo
muziejininkas	muziej.	Tik prie pavardės
muziejinis	muziej.	
muzikantas	muz.	Tik prie pavardės
muzikas	muz.	Tik prie pavardės
muzika, muzikinis	muz.	
N		
nacionalinis	nac.	
narys korespondentas	narys koresp.	Tik prie pavardės
natos	nat.	
naudmenos	naudm.	
naujadaras (žodis)	nauj.	Tik prie nurodyto žodžio
naudininkas (gram.)	naud.	
neakivaizdinis	neakiv.	
nelegalus	neleg.	
nemokamai, nemokamas	nemok.	
nėra duomenų	n. d.	
nenumeruotas	nenum.	
nesubrošiūruotas	nesubroš.	
nekaitomas (žodis)	nkt.	
neteiktinas (žodis)	ntk.	
niekinamai	niek.	Tik prie nurodyto žodžio
nomograma	nomogr.	
norvegų	norv.	
notografija	notogr.	
nugarėlės antraštė	nugar. antr.	
numeris	Nr., nr.	Tik prie skaičiaus
numeruotas	num.	
nuolatinis	nuolat.	Tik prie įstaigos ar pareigų pavadinimo
nuotrauka	nuotr.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
nusipelnęs	nusip.	Tik prie pareigų pavadinimo
O		
observatorija	observat.	Tik prie pavadinimo
oficialus, oficialiai	ofic.	
okeanologas	okean.	Tik prie pavardės
okupacinis, okupuotas	okup.	
olandų	ol.	
operatyvioji spauda	op. sp.	
ordinarinis	ord.	Tik prie pareigų pavadinimo
organizacija	org.	Tik prie pavadinimo
organizacinis	org.	
originalas	orig.	
orkestras	ork.	Tik prie pavadinimo
orkestravo, orkestruotas, orkestruotė	orkestr.	Tik prie pavardės
osetinių	oset.	
P		
paaiškinimas, paaiškintas	paaišk.	
paantraštė	paantr.	
pabaiga	pab.	Tik nurodant šimtmečių, ketvirčių ar dešimtmečių periodus
padėjėjas	pad.	Tik prie pavardės
pagerintas	pager.	
paginacija	pag.	
pagrindinis	pagr.	
pakartojamas, pakartotas, pakartotinis	pakart.	
pakeistas, pakeistasis	pakeist.	
pakeitimas	pakeit.	
pakistaniečių	pakist.	
pakrantė	pakr.	Tik prie pavadinimo
paleontologas	paleont.	Tik prie pavardės
paleontologinis	paleont.	
palygink	plg.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
palivarkas	plv.	Tik prie pavadinimo
papildymas, papildytas	papild.	
paprastai	ppr.	
papulkininkas	pplk.	Tik prie pavardės
paragvajiečių	paragv.	
parapija	par.	Tik prie pavadinimo
parengėjas	pareng.	Tik prie pavadinimo
paroda	par.	Tik prie pavadinimo
partitūra	partit.	
pasikalbėjimas	pasikalb.	
pasisakymas	pasisak.	
pasitarimas	pasit.	Tik prie pavadinimo
pastatymas (pjesės)	pastat.	Tik prie pavardės
pastorius	past.	Tik prie pavardės
pašto dėžutė	p. d.	Tik prie skaičiaus
pašvestas, pašventintas	pašv.	
pataisymas, pataisytas	patais.	
patentas	pat.	Tik prie pavadinimo
patikrintas	patikr.	
patvirtino, patvirtintas	patv.	
pavadinimas	pavad.	
pavaduotojas	pav.	Tik prie pavardės
pavardė	pav.	Tik prie pavardės
paveikslas	pav.	Tik prie pavadinimo arba skaičiaus
pavyzdžiui	pvz.	
pedagogas	ped.	Tik prie pavardės
pedagogikos	ped.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
pedagoginis	ped.	
pelkė	plk.	Tik prie pavadinimo
penkmetis	penkm.	
perdirbtas	perdirbt.	
perfojuosta	perfoj.	
perfokorta	perfot.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
periodinis	period.	
perkeltinė reikšmė	prk.	
persų	pers.	
perspaudas, perspausdintas	persp.	
pertvarkytas	pertv.	
peržiūrėtas	peržiūr.	
pėstininkas (karys)	pėst.	Tik prie pavardės ar karinio dalinio pavadinime
piešinys	pieš.	Tik prie pavadinimo
pietvakariai, pietvakaris	pietv.	
pietryčiai, pietrytis	pietr.	
pieva	pv.	Tik prie pavadinimo
piliakalnis	plk.	Tik prie pavadinimo
piliietinis	piliet.	
piliietis	pil.	
pilkapynas, pilkapis	pilk.	Tik prie pavadinimo
pirmininkas	pirm.	Tik prie pavardės
platuma (geogr. terminas)	pl.	
pagrindinis	pagr.	
poetinis	poet.	
po Kristaus	po Kr.	Tik prie skaičiaus
polinksnis (gram.)	plksn.	
policininkas	polic.	Tik prie pavardės
poliklinika	polik.	Tik prie pavadinimo
poligrafininkas	poligr.	Tik prie pavardės
poligrafinis	poligr.	
politinis	polit.	
politologas	politol.	Tik prie pavardės
ponas	p.	Tik prie pavardės
populiariai, populiarus	popul.	
portretas	portr.	
portugalų	portug.	
poskyris	posk.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
pradinis, pradžios	prad.	
pradžia	pr.	Tik nurodant šimtmečių, ketvirčių ar dešimčių periodus
pramonininkas	pram.	Tik prie pavardės
pramoninis	pram.	
prancūzų	pranc.	
pranešimas	praneš.	
pravardė	prav.	Tik prie pavardės
prekybininkas	prekyb.	Tik prie pavardės
prekybinis	prekyb.	
prelatas	prel.	Tik prie pavardės ar pareigų pavadinimo
prezidentas	prez.	Tik prie pavardės. Bet: Respublikos Prezidentas, Valstybės Prezidentas
prierašas	prier.	
prieš mūsų erą	p. m. e.	
priešantraštinis lapas	piešantr. l.	
priešpriešinė paginacija	priešprieš. pag.	
prieštekstinė antraštė	prieštekst. antr.	
prieš Kristų	pr. Kr.	Tik prie skaičiaus
prieveiksmis (gram.)	prv.	
pristatytas	pristat.	
pritaikytas	pritaik.	
privalomas	prival.	
privatus, privatinis	privat.	
privilegija	priv.	
probleminis	probl.	
profesinė sąjunga	prof. s-ga	
profesinis	prof.	
profesorius	prof.	Tik prie pavardės
progimnazija	progimn.	Tik prie pavadinimo
programavimas	program.	

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
projekcija	proj.	Tik kartografinės medžiagos apraše matematiniuose duomenyse
projektavimas	projekt.	Tik prie pavadinimo
prokuroras	prok.	Tik prie pavardės
prorektorius	prorekt.	Tik prie pavardės
prospektas (gatvė)	pr.	Tik prie pavadinimo
provancalų	provanc.	
provizorius	prov.	Tik prie pavardės
psichologas	psichol.	Tik prie pavardės
psichologinis	psichol.	
publikacija	publ.	Tik prie pavadinimo
pulkininkas	plk.	Tik prie pavardės
pusiasalis	pss.	Tik prie pavadinimo
puskarininkis	pusk.	Tik prie pavardės
puslapinė antraštė	pusl. antr.	
puslapis	p.	Tik prie skaičiaus
pusmetris	pusm.	Tik prie skaičiaus
R		
radijas ir televizija	RTV	
raižinys	raiž.	
rajonas	r.	Tik prie pavadinimo
rankraštinis	rankr.	
rankraštis	rankr.	Tik prie pavadinimo
rašytojas	rašyt.	Tik prie pavardės
rašytinis	rašyt.	
realinis, realistinis	real.	
recenzija	rec.	
redakcija, redagavo, redaguotas	red.	
redakcinė kolegija, redakcijos kolegija	red. kol.	
redakcinė komisija	red. komis.	
redaktorius	red.	Tik prie pavardės
referatas	ref.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
referantas	ref.	Tik prie pavardės
reklaminius	rekl.	
rekomendacinis	rekom.	
rektorius	rekt.	Tik prie pavardės
religinis	relig.	
reprodukcija	reprod.	
reprografija	reprogr.	
respublikinis	resp.	
retrospektyvusis, retrospekcinis	retrosp.	
revoliucionierius	rev.	Tik prie pavardės
rezistencinis	rezist.	
rezistentas	rezist.	Tik prie pavardės
režisierius, režisavo		Tik prie pavardės
rinkinys	rink.	
rinktinė	rinkt.	
rodyklė	r-klė	
romėnų	rom.	
rotaprintas	rotapr.	
rublis	rb	
rugpjūtis (mėnuo)	rugpj.	Tik datoje
rugsėjis (mėnuo)	rugs.	Tik datoje
rumunų	rum.	
rusų	rus.	
S		
sąjunga	s-ga	
sąjunginis	sąj.	
sala	s.	Tik prie pavadinimo
sakinys	sak.	
sanitarinis	san.	
sanskritas	snkr.	
šasiauris	šas.	Tik prie pavadinimo
šasiuvinis	šas.	Tik prie skaičiaus
šasmauka	šasm.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
savaitė	sav.	
savaitraštis	savaitr.	Tik prie pavadinimo
savivaldybė	saviv.	Tik prie pavadinimo
savivaldybės teritorija	saviv. t.	
scenarijus	scenar.	Tik prie pavardės
schema, scheminis	schem.	
sekcija	sekc.	Tik prie pavadinimo
sekretorius	sekr.	Tik prie pavardės
sektorius	sekt.	Tik prie pavadinimo
sekundė	s, sek.	Tik prie skaičiaus
seminaras	sem.	Tik prie pavadinimo
seminarija	sem.	Tik prie pavadinimo
seminaristas	sem.	Tik prie pavardės
semitų	semit.	
seniūnas	sen.	Tik prie pavardės
seniūnija	sen.	Tik prie pavadinimo
senoji slavų (kalba)	sen. sl.	
senasis, seniau, senoviškai	sen.	
septynmetė (mokykla)	septynm.	Tik prie pavadinimo
serija, serijinis	ser.	
seržantas	serž.	Tik prie pavardės
signatūra	sign.	
simfonija, simfoninis	simf.	
simpoziumas	simp.	Tik prie pavadinimo
sisteminis	sist.	
skaityk	sk.	
skaitmeninis	skaitm.	
skaitvardis (gram.)	sktv.	
skandinavų	skand.	
skelbimas	skelb.	
skersgatvis	skg.	Tik prie pavadinimo
skiltis	sklt.	Tik prie skaičiaus
skyrius	sk.	Tik prie pavadinimo arba skaičiaus

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
skirsnis	skirsn.	Tik prie skaičiaus
skulptorius	skulpt.	Tik prie pavardės
skulptūrinis	skulpt.	
slapyvardis	slapyv.	
slavų, slavizmas	sl.	
slėnis	sl.	Tik prie pavadinimo
slovakų	slovak.	
slovėnų	slovėn.	
smuikininkas	smuik.	Tik prie pavardės
socialdemokratas	socdem.	Tik prie pavardės
socialinis, socialistinis	social.	
sociologas	sociol.	Tik prie pavardės
sovietinis, sovietų	sov.	
spalvotas	spalv.	
spaudai parengė	sp. parengė	
spaudinys	spaud.	
spaudos lankas	sp. l.	Tik prie skaičiaus
spausdintas	spausd.	
spaustuvė	sp., s-vė	Tik prie pavadinimo
specialybė	spec.	Tik prie pavadinimo
specialistas	spec.	Tik prie pavardės
specializuotas	specializ.	
specialusis	spec.	
sritis (geogr. terminas)	sr.	Tik prie pavadinimo
stačiatikių	stč.	
statybininkas	statyb.	Tik prie pavardės
statybinis	statyb.	
statistinis	stat.	
steigiamasis	steig.	
steigėjas	steig.	Tik prie pavardės arba prie pavadinimo
stenograma	stenogr.	
stiklografas	stiklogr.	
stotis	st.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
straipsnis	str.	
studentas	stud.	Tik prie pavardės
studija	stud.	Tik prie pavadinimo
subrošiūruotas	subroš.	
sudarytojas, sudarė	sud.	Tik prie pavardės
sulankstytas	sulankst.	
sūnus	s.	Tik po asmenvardžio
susitikimas	susitik.	
susivienijimas	susiv.	
sutrumpintai, sutrumpintas	sutr.	
suomių	suom.	
svetimybė	svet.	
svoris	sv.	
Š		
šachmatininkas	šachmat.	Tik prie pavardės
šapirografas, -uotas	šapirogr.	
šaltis	š.	Tik prie pavadinimo
šiaurė (pas. šalis)	š.	
šauksmininkas (gram.)	šauksm.	
šimtmetis	šimtm.	Tik prie skaičiaus
šių metų	š. m.	Tik datoje
šnekamoji kalba	šnek. k.	
šveicarų	šveic.	
Švenčiausiasis	Švč.	Tik prie asmenvardžio arba religinės atributikos
šventas, šventasis	šv.	Tik prie asmenvardžio
šviečiamasis	švieč.	
šiaurryčiai, šiaurritinis	šr.	
T		
tadžikų	tadž.	
tai yra	t. y.	
taikomasis	taik.	
taip pat, ten pat	t. p.	
talonas	tl	Tik prie skaičiaus

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
tapytojas	tapyt.	Tik prie pavardės
tarmė, tarmybė	tarm.	
tarminis	tarm.	
tarptautinis	tarptaut.	
tautosaka	tts.	
tautodailininkas	tautodail.	Tik prie pavardės
teatrinis	teatr.	
technikas	techn.	Tik prie pavardės
techninis	techn.	
technikos	techn.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
technologas	technol.	Tik prie pavardės
technologinis	technol.	
televizija	TV	
telefonas	tel.	
teisinis	teis.	
telegrafas, telegrama	telegr.	
teologas	teol.	Tik prie pavardės
teologijos	teol.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
teritorinis	terit.	
tešiny	teš.	
teštinis leidinys	tešt. leid.	
tibetiečių	tibet.	
tikrasis	tikr.	
tikrinis vardas	tikr. v.	
tipolitografija	tipolitogr.	
tiražas	tir.	
tomas	t.	Tik prie skaičiaus
tona	t	Tik prie skaičiaus
totorių	tot.	
transkribavo, transkribuotas	transkr.	
transportas	transp.	
tuberkuliozinis	tub.	
tūkstantis	tūkst.	Tik prie skaičių

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
tūkstantmetis	tūkstantm.	
turkų	turk.	
turkmėnų	turkm.	
tvenkinys	tv.	
U, Ū		
ūkinis	ūkin.	
ūkininkas	ūkin.	Tik prie pavardės
ukrainiečiai	ukr.	
universitetas	univ.	
upė	up.	Tik prie pavadinimo
upelis	upl.	Tik prie pavadinimo
urbanistinis	urban.	
urėdas	urėd.	Tik prie pavardės
urugvajiečių	urugv.	
uvertiūra	uvert.	
uzbekų	uzb.	
uždaroji akcinė bendrovė	UAB	
uždaroji akcinė spaudos bendrovė	UASB	
užsienio	užs.	
V		
vadinamasis	vad.	
vadovas	vad.	Tik prie pavardės
vakarinis	vak.	
valanda	val.	Tik prie skaičiaus
valdyba	v-ba	
valdytojas	valdyt.	Tik prie pavardės
valdininkas	valdin.	Tik prie pavardės
valsčius	vls.	Tik prie pavadinimo
valstybė	vlst.	Tik prie pavadinimo
valstybinis	valst.	
valstybinė įmonė	VĮ	Tik prie pavadinimo
valstietis	valst.	Tik prie pavardės
vandenynas	vand.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
vargonininkas	varg.	Tik prie pavardės
varietetas (atmaina)	variet.	
vartojama, vartotojų	vart.	
vasaris (mėnuo)	vas.	Tik datoje
vedėjas	ved.	Tik prie pavardės
veiksmas	v.	Tik prie skaičiaus
vengrų	vengr.	
vergovinis	verg.	
verslininkas	versl.	Tik prie pavardės
verslininkų asociacija	versl. asoc.	Tik prie pavadinimo
vertėjas	vert.	Tik prie pavardės
vertimas	vert.	
veterinaras	vet.	Tik prie pavardės
veterinarijos	vet.	Tik mokslo laipsnio pavadinime
veterinarijos gydytojas	vet. gyd.	Tik prie pavardės
veterinarinis	vet.	
viceadmirolas	viceadm.	Tik prie pavardės
icedirektorius	icedir.	Tik prie pavardės
vicepirmininkas	vicepirm.	Tik prie pavardės
viceprezidentas	viceprez.	Tik prie pavardės. Bet: Respublikos viceprezidentas, Valstybės viceprezidentas
vidurinis, vidutinis	vid.	
vienetų	vnt.	Tik prie skaičiaus
vienkiemis	vkn.	Tik prie pavadinimo
viensėdis	vns.	Tik prie pavadinimo
vienspalvis	vienspalv.	
viešasis	vieš.	
viešbutis	viešb.	Tik prie pavadinimo
vietininkas (gram.)	viet.	
vietinis, vietos	viet.	
vietnamiečių	vietn.	
vietovardis	vtv.	Tik prie pavadinimo

Žodžiai ir žodžių junginiai	Sutrumpinimai (trumpiniai)	Kur rašoma
vykdytojas	vykd.	Tik prie pavardės
vykdomasis	vykd.	
vinjetė	vinj.	
vyresnis, vyresnysis	vyresn.	
vyriausias, vyriausiasis	vyr.	
vyriškoji giminė (gram.)	vyr. g.	
viršelis	virš.	
viršininkas	virš.	Tik prie pavardės
viršūnė, viršukalnė	virš.	Tik prie pavadinimo
vyskupas	vysk.	Tik prie pavardės
visuomeninis	visuom.	
vokiečių	vok.	
vulgariai, vulgarizmas	vulg.	
Z, Ž		
zoologas	zool.	Tik prie pavardės
zoologinis	zool.	
zootechnikas	zootech.	Tik prie pavardės
zootechninis	zootech.	
žemė, žodis	ž.	
žargonybė, žargonizmas	žarg.	
žemaičių	žem.	
žemdirbys	žemd.	Tik prie pavardės
žemėlapis	žml.	
žemės ūkio	ž. ū.	
žemės ūkio bendrovė	ŽŪB	Tik prie pavadinimo
žemynas	žem.	Tik prie pavadinimo
žemuma	žem.	Tik prie pavadinimo
žemutinis	žem.	
žiūrėk	žr.	
žodžiai (dainos)	žodž.	Tik prie pavardės
žurnalas	žurn.	Tik prie pavadinimo
žurnalistas	žurn.	Tik prie pavardės

IV. Keletas įsidėmėtinų pastabų

1. Žodis, sąraše pateiktas vienaskaitos vardininko linksniu, trumpinamas vienodai, nepaisant jo gramatinių formų – kito linksnio, giminės, skaičiaus ir pan., pavyzdžiui:

brėžinys – brėž.

brėžinių, brėžiniai ir t. t. – brėž.

dokumentinis – dok.

dokumentinė, dokumentiniai – dok.

Išimtis: žodžiai, kurie sąraše pateikti kitu, ne vardininko, linksniu trumpinami tik tada, kai vartojami būtent tuo linksniu, pavyzdžiui:

apsaugos – aps.

bulgarų – bulg.

2. Žodžių darinių su priešdėliais ir neiginiu „ne“ trumpinamas antrasis dėmuo, pavyzdžiui:

istorinis – ist.

priešistorinis – priešist.

oficialus – ofic.

neoficialus – neofic.

3. Daiktavardžių trumpinimo forma taikoma iš jų sudarytiems būdvardžiams ir tos pačios šaknies įvairioms veiksmažodžio formoms, pavyzdžiui:

akademija – akad.

akademinis – akad.

redakcija – red.

redagavo – red.

redaguojamas – red.

4. Būdvardžiai ir neveikiamieji dalyviai, kurie trumpinami pagal bendrąsias taisykles, sąraše nenurodyti. Tačiau yra keletas išimčių:

a) kai jie trumpinami kitaip negu tos pačios šaknies daiktavardžiai, pavyzdžiui:

mokykla – m-kla

mokyklinis – mokykl.

b) kai daiktavardžio trumpinimas aptartas pastaboje ir todėl gali būti neaišku, ar kitiems tos pačios šaknies žodžiams taikoma daiktavardžio trumpinimo forma, pavyzdžiui:

bibliotekininkas – bibliotek. (Tik prie pavardės)

bibliotekinis – bibliotek.

c) kai tas pats būdvardis ar neveikiamas dalyvis turi kelias formas, iš kurių tik viena trumpinama pagal bendrąsias taisykles, nors visoms taikomas tas pats sutrumpinimas, pavyzdžiui:

rekomendacinis, rekomenduojamas – rekom.

d) kai būdvardis ar neveikiamasis dalyvis trumpinamas tik tam tikru atveju, kurių reikia aptarti pastaboje, pavyzdžiui:

nuolatinis – nuolat. (Tik prie įstaigos arba pareigų pavadinimo)

5. Negalima trumpinti simbolinių vardų.

V. Keliažodžių pavadinimų raidinių santrumpų (akronimų) pavyzdžiai

AB – akcinė bendrovė

AE – atominė elektrinė

AK – Armija Krajova

ALF – Atviros Lietuvos fondas

ALT – Amerikos lietuvių taryba

AR – Autonominė Respublika

AS – autonominė sritis

AT – Aukščiausioji Taryba

AT/AS – Aukščiausioji Taryba-
Atkuriamasis Seimas

ATL – Archeologiniai tyrinėjimai
Lietuvoje

BALF – Bendrasis Amerikos lietuvių
fondas

BK – Baudžiamasis kodeksas

BVP – bendrasis vidaus produktas

CB – centrinė biblioteka

CK – centro komitetas

CVIA – Centrinis valstybės istorijos
archyvas

DLK didžiausia leistina koncentracija

DR – Demokratinė Respublika

DŽDT – Darbo žmonių deputatų
taryba

DŽP – dirbtinis Žemės palydovas

EB – Europos Bendrija

EEB – Europos ekonominė bendrija

EK – Europos Komisija

EKB – eksperimentinis konstravimo
biuras

ELTA – Lietuvos telegramų agentūra

ER – Estijos Respublika

ES – Europos Sąjunga

ESM – elektroninė skaičiavimo mašina

ET – Europos Taryba	KU – Klaipėdos universitetas
GDF – Geografų draugijos fondas	LA – Lietuvos archeologija
GEK – Gaunamų eksponatų knyga	LAA – Lietuvos archeologijos atlasas
HE – hidroelektrinė	LAF – Lietuvos aktyvistų frontas
IPK – informacijos paieškos kalba	LaR – Latvijos Respublika
IPS – informacijos paieškos sistema	LB – Lietuvių bendruomenė
JAV – Jungtinės Amerikos Valstijos	LCS – Lietuvos centro sąjunga
JLD – Lietuvoškos dainos. Užrašytos Antano Juškos ir išleistos Jono Juškos	LCVA – Lietuvos centrinis valstybės archyvas
JSR – Svodbinė rėda Veluonyčiu lietuviu, surašyta par Antaną Juškevičę 1870 metuose	LDDP – Lietuvos demokratinė darbo partija
JT – Jungtinės Tautos	LDI – Lietuvos dailės institutas
JTO – Jungtinių Tautų Organizacija	Ldk – Lietuvos didysis kunigaikštis
JŪR – Jaunųjų ūkininkų ratelis	LDK – Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
KAA – Kauno apskrities archyvas	LDM – Lietuvos dailės muziejus
KAM – Krašto apsaugos ministerija	LDP – Lietuvos demokratų partija
KB – konstravimo biuras	LE – Lietuvių Enciklopedija
KČDM – Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejus	LeR – Lenkijos Respublika
KGB – SSRS Valtybės saugumo komitetas (Komitet gosudarstvennoj bezopasnosti)	LGGRTC – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras
KMA – Kauno medicinos akademija	LGGRTI – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo institutas
KMI – Kauno medicinos institutas	LYA – Lietuvos ypatingasis archyvas
KMM – Kauno miesto muziejus	LII – Lietuvos informacijos institutas
KMU – Kauno medicinos universitetas	LIIR – Lietuvos istorijos instituto rankraštynas
KP, KP(b) – komunistų partija	LIŠ – Lietuvos istorijos šaltiniai
KPCA – Kultūros paveldo centro archyvas	LKA – Laisvės kovų archyvas; Lietuvių kalbos atlasas
KPI – Kauno politechnikos institutas	LKBK – Lietuvos katalikų bažnyčios kronika
KTU – Kauno technologijos universitetas	

LKDA – Lietuvos kraštotyros draugijos archyvas	LPKTS – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga
LKDP – Lietuvos krikščionių demokratų partija	LR – Lietuvos Respublika
LKJF – Lietuvos katalikų jaunimo federacija	LSDP – Lietuvos socialdemokratų partija
LKKA – Lietuvos kūno kultūros akademija	LSSR – Lietuvos Sovietų Socialistinė Respublika
LKKI – Lietuvos kūno kultūros institutas	LTB – Lietuvos technikos biblioteka
LKMA – Lietuvių katalikų mokslo akademija	LTIR – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Lietuvių tautosakos rankraštynas
LKP – Lietuvos komunistų partija	LTIRF – Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Lietuvių tautosakos rankraštyno fonoteka
LKPMCA – Lietuvos kultūros paveldo mokslinio centro archyvas	LTJS – Lietuvių tautinio jaunimo sąjunga
LKŽ – Lietuvių kalbos žodynas	LTS – Lietuvių tautininkų sąjunga
LLA – Lietuvos laisvės armija	LTSR – Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika
LLDK – Lietuvių liaudies dainų katalogas	LTT – Lietuvos tautinė taryba
LLKS – Lietuvos laisvės kovos sąjūdis	LŪ – Lietuvos ūkininkas
LLL – Lietuvos laisvės lyga	LVA – Lietuvos veterinarijos akademija
LLMA – Lietuvos literatūros ir meno archyvas	LVGA – Lietuvos vaizdo ir garso archyvas
LLV – Lenkijos ir Lietuvos valstybė	LVIA – Lietuvos valstybės istorijos archyvas
LM – Lietuvos Metrika	LVOA – Lietuvos visuomenės organizacijų archyvas
LMA – Lietuvos muzikos akademija	LŽŪA – Lietuvos žemės ūkio akademija
LMD – Lietuvių mokslo draugija	LŽŪU – Lietuvos žemės ūkio universitetas
LMDTR – Lietuvių mokslo draugijos tautosakos rinkiniai (rankraščiai)	LŽV – Lietuvos žemės vardynas
LMS – Lietuvos mokslininkų sąjunga	
LNМ Lietuvos nacionalinis muziejus	
LPKS – Lietuvos politinių kalinių sąjunga	

MA – Mokslų akademija	komissariat gosudarstvennoj
MABR – Lietuvos mokslų akademijos Centrinės bibliotekos Rankraščių skyrius	bezopasnosti)
MADA – Lietuvos mokslų akademijos darbai, serija A	NKVD – SSRS Vidaus reikalų liaudies komisariatas (Narodnyj komissariar vnutrennych del)
MB – mokslinė biblioteka	NMB – Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka
MGB – SSRS Valstybės saugumo ministerija (Ministerstvo gosudarstvennoj bezopasnosti)	NMBR – Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyrius
MK – Mūsų kraštas	NT – Naujasis Testamentas
MLTE – Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija	NVS – Nepriklausomų Valstybių Sandrauga
MMPA – Lietuvos magdeburginių miestų privilegijos ir aktai	OBT – operos ir baleto teatras
MSV – Melioravimo ir statybos valdyba	OS – organizacinis sektorius
MT – Ministrų Taryba	PAR – Pietų Afrikos Respublika
MTI – mokslinio tyrimo institutas	PL – pasaulinis laikas
MTS – mašinų ir traktorių stotis	PLB – Pasaulio lietuvių bendruomenė
MVD – SSRS Vidaus reikalų ministerija (Ministerstvo vnutrennych del)	POW – Lenkų karinė organizacija (Polska Organizacja Wojskowa)
NASA – Nacionalinė aeronautikos ir kosminės erdvės tyrimo valdyba	PVM – pridėtinės vertės mokestis
NATO – Šiaurės Atlanto sutarties organizacija	RA – Raudonoji armija
NČDM – Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus	RF – Rusijos Federacija
NGP – natūralusis gyventojų prieaugis	RI – Rusijos imperija
NKGB – SSRS Valstybės saugumo liaudies komisariatas (Narodnyj	RSDDP – Rusijos socialdemokratų darbininkų partija
	RSDDP(b) – Rusijos socialdemokratų darbininkų partija (bolševikų)
	RTV – radijas ir televizija
	RŽPI – Respublikinis žemėtvarkos projektavimo institutas
	SA – Senieji aktai
	SAT – Sentikių aukščiausioji taryba

SCT – Sentikių centro taryba	VAK – Valstybės archeologijos komisija
SFSR – Sovietų Federacinė Socialistinė Respublika	VDA – Vilniaus dailės akademija
SI – Tarptautinė vienetų sistema	VDKM – Vytauto Didžiojo karo muziejus
SKAT – Savanoriškoji krašto apsaugos taryba	VDU – Vytauto Didžiojo universitetas
SS – (eserininkai) nacių Vokietijos sukarinta organizacija	VFR – Vokietijos Federacinė Respublika
SSKP – Sovietų Sąjungos komunistų partija	VG TU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas
SSR – Sovietų Socialistinė Respublika	VISI – Vilniaus inžinierinis statybos institutas
SSRS – Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga	VKP(b) – Visasąjunginė komunistų partija
ST – Senasis Testamentas	VLE – Visuotinė lietuvių enciklopedija
ŠAM – Šiaulių „Aušros“ muziejus	VLIK – Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas
ŠE – šiluminė elektrinė	VLŽŪS – Visuotinis Lietuvos žemės ūkio surašymas
ŠPI – Šiaulių pedagoginis institutas	VIP – Vilniaus pedagoginis institutas
ŠU – Šiaulių universitetas	VPU – Vilniaus pedagoginis universitetas
TBA – tarpbibliotekinis abonementas	VR – Vietinė rinktinė
TF – Tautos fondas	VTU – Vilniaus technikos universitetas
TLE – Tarybų Lietuvos enciklopedija	VU – Vilniaus universitetas
TS(LK) – Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai)	VUBR – Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyrius
TSRS – Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga	VŽ – Vilniaus žinios
TV – televizija	ŽŪB – žemės ūkio bendrovė
UAB – uždaroji akcinė bendrovė	
UASB – uždaroji akcinė spaudos bendrovė	
UNESCO – Jungtinių Tautų Švietimo, kultūros ir mokslo organizacija	